

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

До того ж, є велика кількість повідомлень про випадки загибелі вакцинованих собак від парвовірусу. Наприклад, в 2008 році в Італії в розпліднику стався спалах парвовірусної інфекції. [5] Усі без виключення цуценята були вакциновані за рекомендованою схемою. Дорослі собаки отримували бустер щорічно. Всі використанні вакцини містили старий штам CPV 2.

На сьогоднішній день варіант CPV 2c, вперше виділений в Італії в 2000 році поширюється по всьому світу. Найпопулярніша вакцина, що використовується в Україні для вакцинації собак від парвовірусу - комплексна вакцина Nobivac DHPPI. Вона містить штам 154, що є варіантом CPV 2a.

На сьогоднішній день, на жаль, в Україні мало досліджень спрямованих на виявлення варіантів CPV у хворих собак. Такі дослідження зможуть допомогти профілактиці та, можливо, у майбутньому, радикальному зменшенню кількості смертей від парвовірусу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Decaro N., Buonavoglia C. Canine parvovirus-A review of epidemiological and diagnostic aspects, with emphasis on type 2c. *Vet. Microbiol.* 2012
2. Carla Miranda^{1,2}, Gertrude Thompson. Canine parvovirus: the worldwide occurrence of antigenic variants, 2016.
3. Cavalli A., Martella V., Desario C., Camero M., Bellacicco A.L., De Palo P., Decaro N., Elia G., Buonavoglia C. Evaluation of the antigenic relationships among canine parvovirus type 2 variants. *Clin. Vaccine Immunol.* 2008;15:534–539.
4. Kang B.K., Song D.S., Lee C.S., Jung K.I., Park S.J., Kim E.M., Park B.K. Prevalence and genetic characterization of canine parvoviruses in Korea. *Virus Genes.* 2008;36:127–133.
5. Nicola Decaro, Costantina Desario, Gabriella Elia, Vito Martella, Viviana Mari - Evidence for immunisation failure in vaccinated adult dogs infected with canine parvovirus type 2c, *NEW MICROBIOLOGICA*, 31, 125-130, 2008.

УДК 619:616.9

АВРАМЕНКО А.І., магістрантка

Науковий керівник – **ДОВГАЛЬ О.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

epizootologiya@ukr.net

ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЗА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ СОБАК І КОТІВ

Основними домашніми тваринами в домівках людей переважно є собаки та коти. Для людей, хворі тварини можуть бути джерелом потенційно небезпечних інфекційних захворювань, зокрема, сказ та дерматомікози. Сьогодні найпоширенішими інфекційними захворюваннями у котів виділяються: дерматомікози (трихофітія та мікроскопія), каліцивіроз, інфекційний ринотрахеїт, мікоплазмоз, хламідіоз та панлейкопенія. Серед собак найпоширеніші інфекції включають: дерматомікози, чуму м'ясоїдних, парвовірусний ентерит, аденовіроз, хламідіоз та лептоспіроз.

Ключові слова: інфекційні захворювання, лептоспіроз, чума м'ясоїдних, парвовіроз, хламідіоз, гіперімунна сироватка, вакцини.

Актуальність вивчення профілактики інфекційних захворювань у котів та собак полягає в тому, що вірусні захворювання продовжують залишатися серйозною загрозою для здоров'я тварин та громадського здоров'я. Вивчення та розвиток методів профілактики є важливими для запобігання поширенню цих інфекцій, зменшення тяжкості захворювань і захисту тварин та людей від можливих наслідків інфекційних хвороб. Також важливо вчитися адаптувати профілактичні заходи щодо можливих змін властивостей збудників інфекційних захворювань.

Понад 72% захворілих котів були молодші за 1 рік, а майже 62% собак хворіли на парвовіроз та чуму. Чутливість котів та собак до інфекційних хвороб може впливати кілька факторів:

1. Імунітет та вакцинація: Рівень імунітету тварини визначає її здатність боротися з інфекціями;

2. Генетика: Різні породи тварин можуть мати різний рівень схильності до певних хвороб;
3. Вік та стан здоров'я: Як у людей, у тварин чутливість до інфекційних хвороб може залежати від віку та стану здоров'я;
4. Умови утримання: Стрес, погане харчування, непридатні умови утримання можуть погіршити стан здоров'я тварини та знизити її опірність до інфекцій;
5. Екологічні фактори: Вплив зовнішнього середовища, може також впливати на чутливість тварин до інфекційних захворювань.

Гіперімунні сироватки використовуються для лікування або профілактики інфекційних хвороб у котів та собак. Вони містять антитіла, які можуть захищати тварин від конкретної хвороби або покращувати їхні шанси на успішне видужання.

При вже існуючій інфекції, гіперімунні сироватки можуть бути використані для лікування тварини. Вони мають антитіла проти конкретного патогену, які допомагають боротися з інфекцією або послаблюють її наслідки.

Гіперімунні сироватки також можуть використовуватися як профілактика для тварин, які можуть бути викладені ризику зараження певною хворобою. Це може бути корисно в умовах, де інфекція швидко поширюється або в разі високого ризику зараження.

Якщо гіперімунна сироватка відповідає конкретній інфекційній хворобі, вона може допомогти зменшити тяжкість захворювання або навіть уникнути його взагалі. Однак ефективність та відповідність гіперімунної сироватки конкретній хворобі може варіювати, тому важливо правильно її застосовувати.

Хоча використання гіперімунних сироваток і вакцин є важливими засобами контролю за інфекційними хворобами у собак та котів, вони також можуть виникати з деякими проблемами. В деяких випадках, особливо коли створюється вакцина або гіперімунна сироватка для нового штаму вірусу чи бактерії, ефективність може бути меншою. Наприклад, якщо патоген швидко мутує, це може ускладнити ефективність вакцини, тварини можуть мати алергічні реакції на складники вакцин або сироваток. Вакцини та сироватки можуть мати обмежений термін дії, що вимагає регулярного оновлення вакцинацій та повторного використання гіперімунних сироваток.

Важливо відзначити, що у котів спостерігаються автоімунні захворювання частіше, ніж у інших видів тварин. Автоімунні захворювання не завжди розвиваються до клінічно вираженої хвороби, але за участю вакцин може збільшуватися ймовірність формування автоімунної відповіді та розвитку автоімунної хвороби.

Профілактика інфекційних захворювань у собак і котів сформована переважно на використанні різноманітних вакцинних препаратів. Для забезпечення ефективної вакцинації без ускладнень слід дотримуватися наступних правил:

- дотримуватися термінів та графіків вакцинації;
- використовувати вакцини високої якості;
- утримувати від щеплення вагітних котів і собак, а також тварин, що годують молоком;
- не рекомендується вакцинувати тварин у післяопераційному та реабілітаційному періодах;
- забороняється проведення планових хірургічних операцій у перші 3–4 тижні після щеплення, за винятком випадків, коли хірургічне втручання є необхідним для порятунку тварини;
- уникати стресових ситуацій перед і після вакцинації;
- не рекомендується щеплювати тварин, які контактували з хворими або підозрюваними у захворюванні особинами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Інфекційні хвороби котів: навч. посіб. / О. Є. Галатюк, О. О. Передера, І. В. Лаврінченко, І. А. Жерносік. – Житомир: Полісся, 2016. – 132 с.

2. Bila, N. V., Hlebeniuk, V. V., Zubkov, V. V., & Voronov, T. V. (2014). Epizootologichni osoblyvosti derma-tomikozy u misti Dnipropetrovsk. Naukovo-tekhnichnyi biuleten NDTs biobezpeky ta ekolohich-noho kontroliu resursiv APK, 2(3), 63–67.
3. Зон Г.А. Хламідіоз м'ясоїдних / Г.А. Зон, Л.Б. Івановська // Вісник Сумського НАУ: Вет. медицина.– 2010.– №8(27).– С. 31–35.
4. Bergmann, M., Freisl, M., & Hartmann, K. (2022). Prophylaxe der kaninen Parvovirose [Prevention of canine parvovirus - Part 4: Vaccination failure]. *Tierärztliche Praxis. Ausgabe K, Kleintiere/Heimtiere*, 50(5), 361–369.
5. Radzikhovskiy M., Nedosekov V., Dyshkant O., Sokulsky I., Antoniuk A., Rusinko M. (2021). Integrated indices as a criterion for evaluation of the level of endogenous intoxication for leptospirosis in dogs.// Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки, 2021, т 23, № 104 С. 77 -83.
6. Kushnir, I., Kushnir, V., Gutyj, B., Semen, I., Murska, S., Kolodiy, G., & Berbeka, U. (2020). Determination of the activity of fungicides against pathogens of dermatomycoses in domestic animals. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences*, 22(99), 20-23.
7. Інфекційні хвороби собак: навч. посіб. / О. Є. Галатюк, О. О. Передера, І. В. Лавріненко, І. А. Жерносик. – Житомир: Рута, 2018. – 276 с.

УДК 636.8.09:616.988:619

ДІДЕНКО К.І., магістрантка

Науковий керівник – **БЛІК С.А.**, канд вет. наук

erizootologiya@ukr.net

Білоцерківський національний аграрний університет

МОНІТОРИНГ ТА ЛІКУВАННЯ КАЛІЦІВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ КОТІВ У КЛІНІЦІ ДРІБНИХ ТВАРИН

Каліцивіроз – це одне з найбільш поширених інфекційних захворювань, при якому зараження відбувається через прямий контакт з твариною. Каліцивірусне захворювання котів проявляється клінічними проявами: запалення слизової оболонки очей, ротової порожнини, утворення виразок в слизовій оболонці ротових порожнини та язика. Захворювання ускладнюється бронхопневмонією і бронхітом [1].

Ключові слова: каліцивірусна інфекція, вірус, експрес-тест, імунна сироватка, вакцинація, лікування.

Діагностичним методам каліцивірозу котів найчастіше у ветеринарних клініках є експрес-тест (*FCV Ag*). Цей метод є найоптимальнішим та фінансово незатратним у встановленні діагнозу, тому що результати ми маємо за декілька хвилин [2].

При каліцивірозі головним джерелом інфекції є хворі тварини і вірусоносії. Захворювання має тривалий латентний перебіг. Вакцинація запобігає інфікуванню тварин. Якщо дотримуватися правильної схеми вакцинації та вчасно зробленої ревакцинації – інфікування є низьким [4].

За статистикою 2022 року було проведено вакцинацію від каліцивірусної інфекції 150 котам, а в періоді 2023 року з цих вакцинованих котів не спостірагалось інфікувань. Але вакцина не дає 100 % гарантії захисту від зараження, тому що з часом відбувається мутація вірусу і утворюються нові штами.

При проведенні дослідження у гострій фазі захворювання було виявлено ураження центральної нервової системи та набряку в ділянках суглобів, а також спостірагалось підвищена температура тіла, виразки на слизовій оболонці рота та запалення слизової оболонки очей [1, 3].

Наша клініка для діагностики даного захворювання використовує імунохроматографічну діагностику. За статистикою 2023 року цим методом було встановлено вірус каліцивірозу у 120 котів. Експрес-тест не потребує додаткового обладнання та є швидким у роботі. Для проведення тесту ми використовували матеріал з слизової оболонки носової і ротової порожнин та кон'юнктиви очей. Діагностичним методом було виявлено, що найбільш сприятливі є молоді тварини віком до 5 місяців, особливо тварини хворіють у холодну пору року [2].

При лікуванні хворих на каліцивіроз котів було застосовано 2 схеми. Перша схема базувалась на антибіотикотерапії, вітамінотерапії, використанні імуностимулюючих